

Kas ir mākslas vēsture?

Sanita Bitko

Es sīkāk apspriedīšu šo ... turpmākajās nodaļās

Kas? Ko? Kad? Kā? Kāpēc?

“Es zinu, kas man patīk, un man patīk tas, ko redzu” pieeja galerijas apmeklējumam var būt pietiekama.

Mākslas novērtēšana – objekta kritizēšana, balstoties uz tā estētiskajām kvalitātēm.

- **Stils**
- **Kompozīcija**
- **Krāsu lietojums**
- **Atsaukšanās uz citiem mākslinieka darbiem**
- **... (?)**

Mūsu gaume ir kultūras veidota

Mākslas vēsture – nemainīga kvalitāte (?); sagaidām secību vai progresu

Vai to var attiecināt uz visu mākslu? Abstraktā, konceptuālā, laikmetīgā ...

- **Primitīvā māksla**
- **Naivā māksla**
- **Vai tiešām tā ir māksla?**

Mākslas kanonu veido tie mākslas darbi, ko ietekmīgi indivīdi – uzskata par visaugstākās kvalitātes darbiem.

Kanonisko mākslas darbu ietekme uz mākslas vēsturi → paraugi gaumes veidošanā; vēsturiskās nozīmes kontekstā

Tradicionāli mākslas vēsture ir koncentrējusies uz «augsto mākslu»

(1) Kādi ir kritēriji, kas nosaka, kas tiek uzskatīts par «augsto mākslu», kas ietilpst «kanonā»?

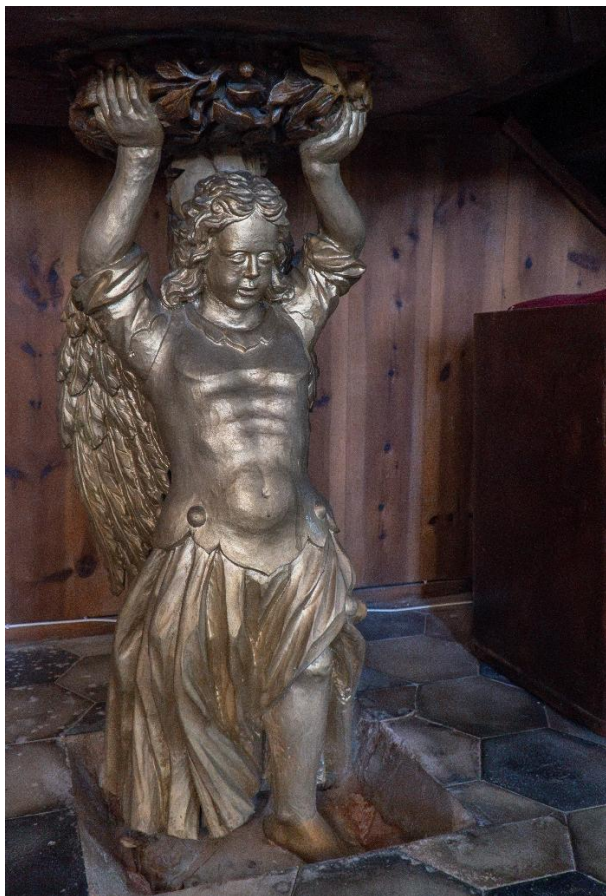
(2) Kas paliek ārpusē?

(3) Vai «amatniecības» un «augstās mākslas» nošķīrums ir aktuāls?

(4) «Augstā māksla» ir universāls jēdziens vai Rietumeiropas konstrukts?

**Mākslas vēsture ir atvērts jautājums,
kas pieejams ikvienam, kurš vēlas
iesaistīties, domāt par to un izprast
vizuālo pasauli!**

Kanceles balsta figūra no Kandavas baznīcas. Foto S.Bitko personīgais arhīvs

Kanceles balsta figūra (Rundāles pils muzeja kolekcijā no Salgales baznīcas). Foto S.Bitko personīgais arhīvs

Kanceles balsta figūra no Dzirciema baznīcas. Foto no Latvijas luterāņu baznīcas 1. sējuma. V. Mašnovskis.

Johans Mertenss

Heinrihs Andreass Konciuss

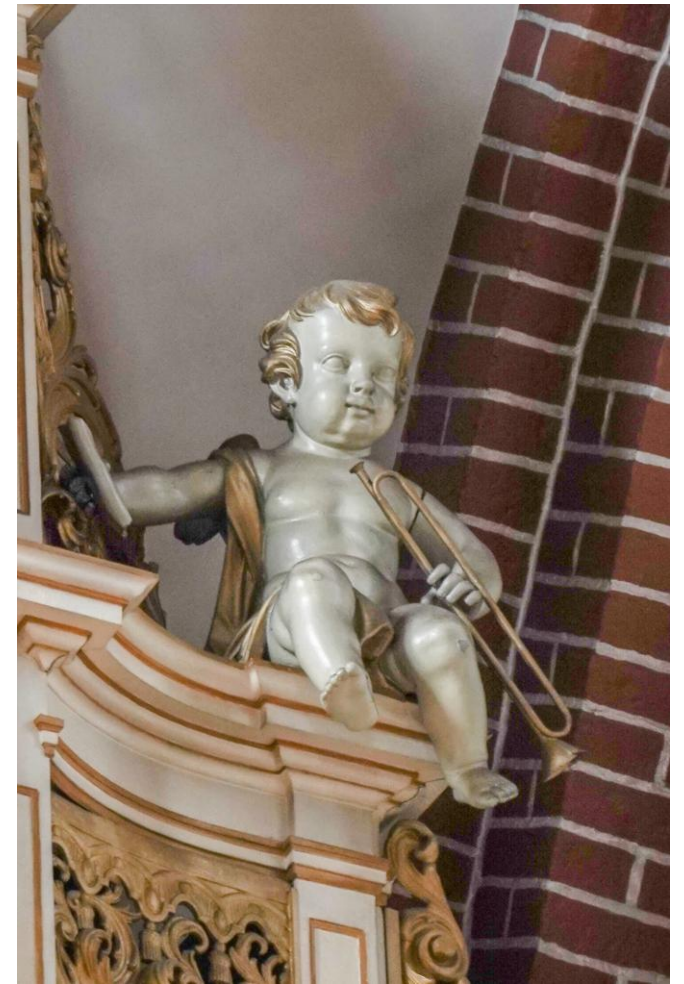
Ieradies šeit, **es konstatēju**, ka šajā **baznīcā netiek atskaņota īsta baznīcu mūzika** un ka **šeit nav pat timpānu**; ērģelēs savukārt jau ir iebūvēta **trompete**, un šajā sakarībā **esmu ērģeļu ārējos rotājumus papildinājis ar pāris skulptūrām, kas ar īpašas saites palīdzību brīdī, kad tiek ieslēgts attiecīgais reģistrs, paceļ pie mutes un pēc tam atkal nolaiž trompetes**.

Tāpēc arī gribu tagad **visdziļākā pazemībā izteikt** augstajai Ķeizariskās baznīcas kolēģijai pieticīgu **priekšlikumu**, vai tā nebūtu tik laipna un nedotu atļauju ērģeļu pedālī ierīkot vēl vienu reģistru divu timpānu spēlēšanai, jo tagad, būvējot visu pārējo, tos nebūtu grūti ierīkot, ... Nebūtu vajadzīgs nekas vairāk kā pāris timpānu 2, / 1 pēdu diametrā **un divas skulptūras**, kurām katrai priekšā ir pa timpānam, kurus tās ar speciālas ierīces palīdzību sit tā, lai tie harmonētu viens ar otru un ar trompeti, kas atskan no ērģelēm.

Izdevumi timpānu un zvanu spēles ierīkošanai, ja visu vajadzīgo **nepirktu vis šeit, bet gan pasūtītu no Vācijas un atvestu šurp ar pirmajiem kuģiem**, kas ienāk pavasarī, nebūtu lielāki par kādiem 90, augstākais 100 valsts dālderiem, turklāt es būtu ar mieru par attiecīgo tam atvēlēto summu sagādāt visu nepieciešamo.

Halle, Vācija

Rīgas Jēkaba katedrāle

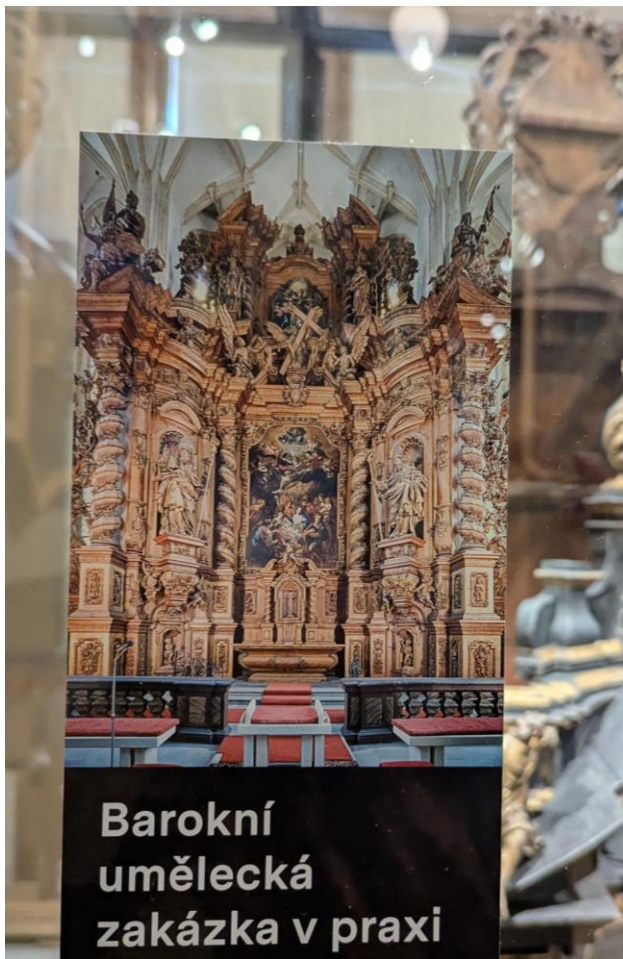

Raudošie eņģeļi. Pa kreisi eņģelis no Pasienas baznīcas. Pa labi eņģelis no Visu Svēto baznīcas sānu altāra Viļņā.

Pa kreisi Dieva Dēls no altāra retabla Sv. Trīsvienības katedrāles Liepājā.
Pa labi Sv. Andrejs no Vāveles katedrāles Krakovā

Kā strādāja? – zudušas zināšanas

Altāra modeļi, Čehija – Prāgas Nacionālais muzejs

Paldies ;)